

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 21 (1395). 6 ЧЕРВНЯ 1980 РОКУ. Виходить щотижня.

ЛІТНІЙ СЕСІЇ— ВІДМІННІ ПІДСУМКИ

На всіх факультетах нашого університету розпочалась літня екзаменаційна сесія. Це остання сесія в десятиріччя, підсумок великої напруженої роботи професорсько-викладацького складу, студентів, всього колективу нашого університету. Це підведення результатів соціалістичного змагання, яке набуло широкого розмаху в рік 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Як відомо, в рішеннях партії і уряду по дальшому удосконаленню системи вищої освіти університетам, у тому числі і нашому, відводиться роль провідних учбово-методологічних центрів вищої школи. Звідси витікає почесний обов'язок нашого колективу — поповнювати своїми висококваліфікованими випускниками народне

господарство, збільшувати внесок у науку. Адже випускники університету, незалежно від спеціальності, повинні відрізнитись енциклопедичністю освіти, широтою світогляду, суспільно-політичною активністю.

Ось чому від студентів університету вимагається виключна працелюбність, наполегливість в навчанні. Добре попрацювали у цьому семестрі більшість студентів, про що свідчать їх оцінки. Зараз задача полягає в тому, щоб на «добре» і «відмінно» скласти екзамени. І тут багато залежить від самодисципліни, організованості, вміння раціонально використовувати кожну хвилину.

Але, на жаль, не всі студенти цінують свій час. Окремі з них під час сесії працюють без повного напружен-

ня, не працюють над першоджерелами. Чи слід говорити про те, що такий «метод» нічого хорошого не дасть.

Спеціалістом своєї справи можна стати лише в творчому відношенні до обраної професії. Студентська пора, відмічав товариш Л. І. Брежнев, — це не тільки підготовка до завтрашнього дня, не просто його чекання. Це вже сьогодні — яскраве, змістовне життя. Це напружена, творча праця, активна громадська робота.

У вас, товариші студенти, настав жаркий час. Відмінно скласти екзамени літньої сесії — значить ділом підтвердити взяті соціалістичні зобов'язання, виправдати високе і почесне звання студента університету, примножити славу однієї з найстаріших закладів країни.

БІЛЬШУ УВАГУ АКТИВУ

Нещодавно відбулось чергове засідання комітету комсомолу. На ньому було розглянуто питання «Про керівництво комсомольським бюро біологічного факультету діяльністю академгрупи по вдосконаленню внутрішньосоюзної роботи у світлі вимог XVIII з'їзду ВЛКСМ і V Пленуму ЦК ВЛКСМ».

Разом з позитивними моментами було викрито і ряд недоліків. Зокрема, комсомольське бюро факультету не приділяло певної уваги навчанню комсоргів і активу

групи, недостатньо поставлена інформаційно-організаторська діяльність, компетентність комсорггрупоргів з питань внутрішньосоюзної діяльності. В прийнятій постанові намічено ряд заходів по усуненню цих недоліків. Було заслухано і затверджено ряд інформацій. У тому числі про виконання постанови комітетом комсомолу від 25/ХІІ.1979 р., про роботу комсомольського бюро історичного факультету по виконанню перспективного комп-

лексного плану виховання студентів Одеського держуніверситету, про роботу комсомольських організацій університету по орієнтації студентів на роботу в середній школі після закінчення вузу, про шефську допомогу університету школі-інтернату № 6, про підсумки політичної кампанії «Ми звинувачуємо імперіалізм», про підсумки навчання і роботи секторів преси і інформації комсомольських бюро факультетів.

КОСМІЧНА ДРУЖБА

З великим ентузіазмом зустріли повідомлення про старт космічного корабля «Союз-36» з міжнародним екіпажем на борту угорські студенти, котрі навчаються в вузах м. Одеси. Говорить лідер організації земляцтва студентів із УНР студент III курсу мехмату ОДУ Габор УЗВАРОШ:

екіпажі тепер регулярно виконують завдання по дослідженню космічного простору в мирних цілях. Ми з великим хвилюванням та інтересом слідкуємо за подіями на орбіті. Від імені угорських студентів, котрі навчаються в Одесі, хочеться побажати космонавтам успішного виконання наміченої програми і щасливого повернення на землю.

Ярослава ЧЕРВЕНА, студентка IV курсу істфаку,

член Соціалістичної Спільни Молоді Чехословаччини:

— Я розумію радість наших угорських друзів тому, що подібне почуття ми також переживали, коли в космосі був Володимир Ремек. Дружба і справді, не знає меж. Велике спасибі, говоримо ми, Радянському Союзу за можливість представникам соціалістичних країн брати участь в космічних польотах. Новий космічний політ міжнародного екіпажу за участю громадян Радянського Союзу і Угорської Народної Республіки на радянському кораблі являється ще одним яскравим свідченням розширення дружби між соціалістичними країнами.

Записав П. ГРЕБЕНЮК, студент істфаку.

— 26 травня прийшла радісна звістка: ми довго чекали старту першого угорського космонавта, і ось наша мрія збулась — разом з радянськими космонавтами Кубасовим, Поповим, Рюміним в космосі знаходиться і перший угорець, громадянин нашої батьківщини, член УСРП Бергалан Фаркаш. Ми пишаємося тим, що Угорщина стала однією із космічних країн, тим, що міжнародні

СТУДЕНТИ! БУДЬТЕ ГІДНИМИ СПАДКОЄМЦЯМИ СТАРОГО ПОКОЛІННЯ. В НАВЧАННІ, ТВОРЧОМУ ПОШУКУ ФОРМУЙТЕ В СОБІ ВИСОКІ ПРОФЕСІЙНІ І МОРАЛЬНІ РИСИ РАДЯНСЬКОГО СПЕЦІАЛІСТА.

В ПАРТКОМІ ОДУ

На черговому засіданні партійного комітету університету, яке відбулось 28 травня, були розглянуті такі питання: «Про роботу партійного бюро і деканату фізичного факультету по підготовці і проведенню літньої екзаменаційної сесії», «Про виконання постанови ЦК КПРС», «Про покращення роботи по охороні правопо-

рядку і посиленню боротьби з правопорушеннями» колективом кафедри кримінального права і криміналістики».

Була заслухана також інформація голови профкому І. Каракаша по проведенню літньої оздоровчої кампанії в університеті.

З обговорюваних питань партком прийняв рішення.

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ ПАРТІЙНІ ЗБОРИ

4 червня відбулась загальноуніверситетські партійні збори з порядком денним: «Про виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому поліпшенню матеріальних і житлово-побутових умов студентів і учнів середніх спеціальних учбових закладів» і завдання партійних організацій університету.

З доповіддю по даному

питанню виступив голова профкому І. Каракаш.

В обговоренні порядку денного взяли участь тт. Л. Калуст'ян, І. Рутовський, А. Юрій, О. Дяченко, т. Яковлев, А. Бабаченко, Л. Хохлова, Г. Антипенко.

Звіт про партійні збори буде опубліковано в наступному номері газети «За наукові кадри».

ПОСЛАНЦІ ДНІПРА—СЛАВУТИЧА

Художня самодіяльність нашого університету, як вже повідомлялось, нещодавно іздала з творчим звітом в Кубанський і Ужгородський університети. Багато вражень, хороших згадок залишилось в пам'яті учасників цієї поїздки. І ось на днях правління студклубу зібралось на чергове засідання, щоб скласти програму для прийому делегації Дніпропетровського університету.

Колектив, до зустрічі якого ми готувались, був нам вже знайомий. В лютому місяці цього року ми одержали запрошення взяти участь в традиційному фестивалі «Тиждень дружби», який проводиться щорічно у Дніпропетровську.

Публіцистичний театр ОДУ «Жовтень» виступив на цьому фестивалі з великим успіхом і повернувся з Почесною грамотою лауреата.

Ось тоді і відбулось знайомство з Народним театром, зримої пісні і поезії «Юність» Дніпропетровського університету.

— Нашому колективу скоро виповниться 20 років, — говорить Ярослав Іванович Мисак, директор студклубу

ДДУ. — Ми приймаємо всіх бажаючих, які мають артистичні і музичні дані.

Висока майстерність, артистизм — ось що ми побачили і почули на концерті «Юності», який пройшов в ВАзі ОДУ 30 травня. Студенти тепло і сердечно привітали своїх гостей.

— Ми покидаємо ваше чудове місто з почуттям великої подяки, — сказала Ольга Козлова, заст. секретаря комітету комсомолу ДДУ. Зустріч, яку нам організував ваш колектив, пройшла на високому рівні. Ми надовго запам'ятаємо гостинність одеситів, ваш театр опери і балету, екскурсії по місту і в музей «Рідкісної книги». Ми говоримо велике спасибі вам, дорогі одесити, і висловлюємо надію, що наші дружні зв'язки будуть зміцнюватись із року в рік. Чекаємо вас в наступному році на традиційному фестивалі «Тиждень дружби».

Спасибі за запрошення. До скорої зустрічі, дорогі друзі!

Т. ЩУРСЬКА, директор студклубу ОДУ.

ЗУСТРІЧ З ВЕТЕРАНОМ

В кімнаті бойової слави університету відбулась зустріч слухачів VII групи підготовчого відділення з учасниками республіканського агітперельоту, присвяченого 35-річчю великої Перемоги, організованого ЦК ЛКСМУ, по маршруту Київ—Ворошиловград—Донецьк—Одеса, Суховим Костянтином

Васильовичем, підполковником запасу.

Костянтин Васильович розповів про бойові подвиги льотчиків прославленої дивізії, привів приклади проявленого масового героїзму і мужності радянських бійців під час Великої Вітчизняної війни.

МЕТОДИ РОБОТИ — НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

Нещодавно на фізичному факультеті відбулись звітні-виборчі партійні збори, в яких взяли участь 66 комуністів та 5 кандидатів в члени КПРС. Про роботу партійного бюро фізфаку доповів зборам секретар партбюро доцент Ю. П. Красний. Великі завдання, підкреслив він, стоять перед вищою школою, тому що вона повинна готувати ідейно-переконаних, свідомих молодих спеціалістів, озброєних марксистсько-ленінською теорією, морально-вихованих, з навичками комуністичного відношення до праці. Тому основними напрямками політико-виховної роботи партійної організації були: закладена робота кураторів, керівництво ідейно-політичною роботою комсомольської, профспілкової та інших громадських організацій, суспільно-політична практика та політико-виховна робота серед співробітників факультету. І в кожній галузі цієї діяльності зроблено і досягнуто чимало успіхів. Так, в роботі з кураторами велика увага приділялась формуванню міцної ударної сили, якою являються комуністи Н. Г. Пушек, Б. А. Атоїз, В. М. Адамьян, А. М. Дяченко, В. А. Преснов, В. П. Цесевич, П. Я. Віктор та інші. Зусиллями парткому університету, партбюро і кураторів тематика політичних завдань була актуальна, різноманітна, цікава. На першому курсі, зокрема, для студентів влаштовувались екскурсії, їх знайомили з історико-революційним минулим і сучасним

життям м. Одеси. Вони зустрічалися з ветеранами Великої Вітчизняної війни, ученими гуманітарних кафедр і нашого факультету. Частіше проводились загальнокурсіві політичні години. Чимало було зроблено і в ідейно-політичній роботі, хоча, зазначив доповідач, в ній ще є прогалини і недоробки, про що свідчить недисциплінованість таких студентів, як Кричківський, Буберман і Панасюк. Це значить, що викладачі і комсомольська організація були не досить вимогливими до них у повсякденній роботі. Адже відомо, що не всі комсомольці свідомо, творчо підійшли і до ленінського заліку, до участі в громадському житті факультету.

Основними своїми завданнями в галузі академічної роботи партбюро вважало боротьбу за підвищення успішності та трудової дисципліни серед студентів, що значно зросло в якісному відношенні.

Систематично контролювалась і направлялась партійним бюро також наукова робота на факультеті. За звітний період різко збільшився обсяг запровадження закінчених розробок, значно зменшилась плинність кадрів, що працюють на гостехах. Всього було одержано 15 авторських свідоцтв, збільшилась кількість публікацій співробітників фізфаку. Ще більшим успіхам в цій роботі заважають такі недоліки, як малий обсяг досліджень крупномасштабних комплексних тем. Ще мало друкується статей в центральних наукових журналах, не

видаються монографії, підручники та учебні посібники.

Далі доповідач зупинився на таких ділянках роботи партійного бюро, як координація діяльності наукового студентського товариства, сектору друку, мережі партійної освіти професорсько-викладацького складу, на якій особлива увага приділялась вихованню колективу в дусі радянського патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму, громадської активності, високих моральних якостей. І комуністи парторганізації проявляють на методичних і теоретичних семінарах високу свідомість, демонструючи глибоке розуміння обговорюваних проблем, виробничих завдань. Чимало місця в доповіді відвелось і роботі народного контролю, спортивно-масовій діяльності. Детально розбиралась значні досягнення в усіх галузях роботи партійної організації та всього колективу фізфаку, але відзначилися і певні недоліки.

Одинадцять комуністів взяли участь в жвавому обговоренні зацеплених у доповіді питань. Так, старший викладач кафедри загальної фізики Н. Г. Пушек відзначила, що для того, щоб результати роботи були ще вищими, треба членам партбюро і викладачам частіше відвідувати гуртожиток, де живуть іноземні студенти. Доцент кафедри історії КПРС Я. М. Штернштейн звернув увагу присутніх на те, що у звітній доповіді партбюро був відсутній аналіз діяльності кафедр суспільних

наук, котрі проводять велику роботу на факультеті.

На зборах взяла участь і виступила член парткому ОДУ О. П. Муратчаєва, у котрої склалась досить висока думка про партійну і громадську роботу на факультеті в багатьох галузях, зокрема — в політико-виховній роботі. Так, куратори політичному відношенню до різних доручень. Але, на жаль, саме кураторство ще не стало для всіх викладачів основним громадським дорученням і особистим зобов'язанням. Найважливішою ланкою, продовжує промовець, в роботі вузу є кафедра. І партбюро надалі повинне ще більше уваги приділити всім видам діяльності і, в першу чергу, — політизантям. Варто ширше залучати до наукової діяльності студентів. На закінчення виступаюча підкреслила, що парторганізація факультету здорова, дієва, здатна вирішувати на вищому рівні завдання учбової, наукової та політико-виховної роботи у відповідності з рішеннями XXV з'їзду КПРС.

Згідно з цими думками та побажаннями виступаючих збори одностайно вирішили надалі в усіх галузях творчої та виховної діяльності добиватися ще більших успіхів, всі зусилля колективу спрямовувати на уникнення недоліків в роботі, працювати по-ленінському.

Було обрано новий склад партбюро, секретарем партбюро став доцент Ю. П. Красний.

БІЛЬШЕ КОНКРЕТНОСТІ, ДІЛОВОСТІ

В звітній доповіді партійного бюро механіко-математичного факультету, з яким виступив секретар партбюро В. Жолтиков, проведено всебічний і досить глибокий аналіз діяльності комуністів, всього колективу. Називаючи ті чи інші заходи, проведені партбюро за звітний період, доповідач детально говорив про кінцеві результати. Так, в розділі про організаційну роботу тов. В. Жолтиков проаналізував дієвість проведених заходів. А вона, як свідчить практика, не завжди була такою, якою вимагає життя. До серйозних недоліків має відношення і те, зокрема, що партійне бюро не завжди доповідало партійним зборам про виконання прийнятих рішень, що, природно, не сприяло підвищенню чуття відповідальності комуністів за доручену справу.

Велику увагу доповідач приділив аналізу ідейно-політичної та політико-виховної роботи партбюро. Керуючись Постановою ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідейно-політичної, політико-виховної роботи», партбюро зробило чимало по вдосконаленню практики формування у студентів та професорсько-викладацького складу марксистсько-ленінського світогляду.

І все-таки, навіть в цій важливій справі не всі питання вирішені так, як того хотілось би. Аналіз підсумків ленінського заліку показав, що деякі студенти слабо розбираються в міжнародних подіях. І промовець правильно підкреслив думку про те, що сучасне завдання вищої школи висуває підвищені вимоги до наукової та ідейного рівня викладачів, їх педагогічної майстерності, моральних якостей та загальної культури. Справа кожного викладача — забезпечити не тільки глибоке засвоєння студентами тієї чи іншої дисципліни, що викладається їм, але і предметно займатися комуністичним вихованням молоді. Без повсякденної турботи про марксистсько-ленінську освіту, без підсилення всієї виховної роботи не можна добитися високої якості підготовки спеціалістів.

Всі співробітники факультету беруть активну участь в роботі методологічних і теоретичних семінарів. Проте деякі викладачі і співробітники не регулярно відвідували семінарські заняття, а партійне бюро, зокрема — відповідальний за цю ділян-

ку роботи комуніст В. Бельдід не приймав дійових заходів для наведення порядку. Не можна вважати нормальним і той факт, коли кафедрою алгебри і теорії чисел не забезпечила проведення політичних годин в групі III курсу.

Детально говорили також і доповідач і виступаючі в обговореннях тт. Н. Я. Тихоненко, Н. С. Синюков, В. П. Бельдід, В. Н. Лаврик, В. О. Чернецький, Р. А. Личковський, О. К. Осадчий, М. В. Шапіро про діяльність кураторів учбової, наукової роботи, роботи профспілкової і комсомольської організації факультету і щоразу всю увагу комуністи зосереджували на невирішених проблемах, вносили пропозиції, спрямовані на успішне виконання великих і складних завдань, котрі стоять перед партійною організацією факультету.

В роботі звітні-виборчих зборів взяв участь і виступив секретар партійного комітету ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян. Він детально зупинився на таких питаннях, як підготовка кадрів вищої кваліфікації, робота з кураторами, підвищення питомої ваги найважливіших тем науково-дослідницької роботи. На кафедрах механіки, алгебри і

теорії чисел, наприклад, незадовільно поставлена робота з аспірантами, а партійне бюро не проявляє певної вимогливості до завідуючих кафедр з цього питання.

Або взяти роботу кураторів. Чимало з них дуже добросовісно виконують свої обов'язки. Але є і такі, котрі потребують постійного контролю, а цього контролю, повсякденної вимогливості до них якраз і не вистачає. Помітно ослабили роботу викладачі безпосередньо в гуртожитку, що також повинно стурбувати партійне бюро.

Товариш Л. Х. Калуст'ян звернув увагу комуністів факультету на необхідність вдосконалювати організаторську роботу, добиватися чіткого виконання, неухильного втілення в життя прийнятих рішень. Треба, сказав на закінчення секретар парткому, мобілізувати весь колектив факультету на виконання завдань, що вистають із документів XXV з'їзду КПРС, постанов партії та уряду про вищу школу, розгорнути соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС.

Обрано новий склад партійного бюро факультету. Секретарем партбюро став В. А. Чернецький.

ЗА АКТИВНУ ПРОПАГАНДИСТСЬКУ РОБОТУ

Підведені підсумки партійної освіти за 1979-80 навчальний рік. У наказі ректора відзначена велика і творча робота партійних і громадських організацій, всіх пропагандистських кадрів по подальшому підвищенню ідей-

но-теоретичного рівня професорсько-викладацького складу і співробітників нашого університету. За активну пропагандистську роботу оголошена подяка багатьом керівникам методологічних і

теоретичних семінарів, пропагандистам середньої ланки. Подяку оголошено професорам Г. Вязовському, Ф. Замбриборщу, М. Раковському, О. Сурилову, І. Кобиляцькому, А. Корсакову, В. Пресно-

ву, В. Адам'яну, В. Белоусу, доцентам Р. Личковському, С. Остапенку, І. Гризовій, Н. Шувовій, Я. Штернштейну, В. Ковалю, А. Піщевському і багатьом іншим.

Наш кор.

ШИРШЕ РОЗМАХ ЛЕКЦІЙНОЇ ПРОПАГАНДИ

Лекційна пропаганда є головною складовою частиною всієї ідейно-політичної роботи. Живе слово агітатора допомагає глибше пізнати і зрозуміти суть подій нашого часу, внутрішню і зовнішню політику Комуністичної партії Радянського Союзу.

У всіх постановках ЦК КПРС. Ради Міністрів СРСР в галузі ідейно-політичного завдання з лекційно-пропагандистської діяльності громадських організацій стоять одними з перших. Ними керується і комітет комсомолу нашого університету. З основних напрямків, з питань комуністичного виховання, профорієнтації студентами ОДУ за 1979—1980 навчальний рік прочитано більш як 1500 лекцій. По напрямку «Пропаганда життя і діяльності В. І. Леніна і його соратників» працювали активно всі факультети. Слід відзначити роботу лекторських груп історичного, філологічного, фізичного, механіко-математичного факультетів.

Методологічна рада, комітет комсомолу постійно приділяють увагу не тільки кількісним показникам, але й якості питання. Його підвищенню, вдосконаленню лекторської майстерності служить робота ленінської школи молодого лектора, керівництво якої активно здійснює доцент кафедри історії СРСР П. Т. Чухрій.

Слухачі школи виносять подяку таким наставникам, майстрам слова, як А. П. Іванов, С. І. Аппатов, П. О. Коршковський, Р. А. Личковський, які віддають весь свій досвід, знання навчання молодих лекторів.

Велику допомогу роботі школи подає доцент кафедри історії КПРС О. П. Муратчаєва.

З ініціативи комсомольських бюро історичного, фізичного, філологічного факультетів організується виїзд лекторів в районні області. Трохи відстає в цьому плані геолого-географічний факультет. Тільки при серйозному, діловому відношенні до цього питання можливо досягти певних успіхів і під час виробничої практики сільсько-господарських робіт. Лекторська робота буде сприяти активізації студентів за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС.

В. ФІЛІКОВ.

Збори КОМСОМОЛЬСЬКОГО АКТИВУ

Відбулись збори комсомольського активу університету. З доповіддю про підвищення ролі комсомольських організацій академічних груп як центрів учбово-виховної роботи в світлі рішень XXV з'їзду КПРС, XVII з'їзду ВЛКСМ виступив секретар комітету ЛКСМУ ОДУ І. Коваль.

На зборах 2 групі IV курсу юрфаку (комсгруппорг Т. Вінник), групі астрономів IV курсу фізичного факультету (комсгруппорг Е. Антипов) — переможцям ленінського огляду-конкурсу академічних груп були вручені вимпели і почесні грамоти комітету ЛКСМУ. Грамотами нагороджені також групи і курси, котрі добились значних успіхів в навчанні та громадській діяльності в ході ленінської перевірки.

З тобою, Африка!

Разом з радянськими людьми посланці далекого континенту урочисто відзначили День визволення Африки. З цієї нагоди в деканаті по роботі з іноземними студентами університету зібрались представники землячств, щоб розповісти про своє навчання в СРСР, про успіхи своїх країн у будівництві нового життя.

Із словами привітання до них звернулись проректор університету Д. І. Поліщук, проректор по учебній роботі В. І. Світличний, декан по роботі з іноземними студентами О. П. Федчук, заступник декана Ф. Н. Нех, завідувача кафедрою мікробіології член-кореспондент АН УРСР В. П. Тульчинська, завідувача кафедрою російської мови для іноземних студентів М. Ф. Турутін.

Щороку святкуючи День визволення Африки, всі ми з гордістю відзначаємо нові успіхи і досягнення в її розвитку, сказав О. П. Федчук. Великою перемогою нинішнього року є народження нової незалежної країни — Республіки Зімбабве, що багато років вела мужню боротьбу за ліквідацію расистського режиму. А це вже п'ятдесят африканська країна, що стала на шлях незалежності. Радянський Союз надає всебічну допомогу народам Африки, охоче ділиться з ними своїм досвідом. Ще з 1962 року в нашому університеті навчаються студенти із 23 африканських країн. А цього року у нас отримують знання 45 африканських студентів із 17 країн. Випусники університету працюють у Конго, Танзанії, Замбії, Руанді, Алжирі та інш.

Ми бачимо, випускникам успішного захисту дипломних робіт і впевнені, що всі

вони високо нестимуть честь випускника радянського вузу і дадуть максимальну користь своїм народам.

Потім Н. Нех зачитав «Поздоровлення країн і народам Африки з нагоди Дня визволення Африки». Генерального секретаря ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєва.

Сьогоднішня зустріч — яскраве підтвердження того, що СРСР завжди був і залишається на боці наших народів у боротьбі за незалежність, — сказав Безамаута Сезар (Республіка Конго). — І ми вдячні за це вашому уряду, вашому народу. З кожним роком африканці посилюють свою боротьбу за незалежність і соціальний прогрес, за мир на планеті.

Джамен Хадсон Вере (Кенія) висловив впевненість, що кількість незалежних африканських країн зростає. Міцнітимуть зв'язки між цими незалежними країнами і Радянським Союзом.

Дозвольте мені подякувати вас за теплий, щирий прийом на честь такого великого дня на свята, — сказав п'ятикурсник хіміаку Джомбеле М. Байдадже (Республіка Чад). — Наша мова боротиметься проти імперіалізму, який продовжує використовувати наші країни, як кладові сировини, як ринки збуту, від яких має великі прибутки. Наша дружба з Країною Рад з кожним роком розвиватиметься.

Від імені гвінейського земляцтва Наморі Берете подякував радянський уряд і народ за можливість навчатись в СРСР, за всебічну допомогу. Він підкреслив, що Африка має чимало складних проблем. Але завдяки постійному піклуванню Ра-

дянського Союзу та інших соціалістичних країн ці проблеми вони обов'язково вирішать і подолають всі труднощі на своєму шляху.

Наші багатства використували капіталістичні країни, які завжди хотіли, щоб ми були розрізнені. Вони розпалювали ворожнечу між нашими народами, і це затримувало наш розвиток, — сказав Ашок Сісагар (о-в Маврикій). — Зараз ми заспокоєні, на нашому боці наш великий друг — Радянський Союз. Навчаючись тут, ми по-справжньому зрозуміли, що таке інтернаціоналізм. Всіх нас об'єднала російська мова, і ми можемо постійно спілкуватись із своїми ровесниками з Індії, Бангладеш, Перу, Куби, Чехословаччини, Польщі, Болгарії та інших країн. А це справжнє щастя для молодої людини — мати стільки друзів!

Дяку Мамаду із Сенегала подякував викладачів Одеського університету за ті знання, які вони їм передають, а також співробітників деканату та інших підрозділів університету за постійну допомогу і підтримку під час навчання в Одесі. Він сказав, що іноземні студенти отримали не тільки міцні знання із спеціальності, а навчилися добре розбиратись у багатьох питаннях марксистсько-ленінської філософії, прочитавши праці класиків марксизму-ленізму.

Від комітету комсомолу зарубіжних гостей привітала Оксана Штокало. Вона висловила впевненість, що дружба між радянською молоддю і Союзом африканського студентства буде міцніти.

На закінченні проректор по учебній роботі В. І. Світличний побажав африканській молоді великого щастя в особистому житті і успіхів у боротьбі за мир і прогрес.

К. ЄВДОКИМОВА,
викладач кафедри російської мови для іноземних студентів.

Людина з високою освітою, з вузівським дипломом. В нашому розумінні це не тільки людина, котра глибоко знає свою спеціальність, свою науку, але й людина високої загальної культури. Вона розбирається в літературі й мистецтві, в інших галузях знань. І звичайно ж, ця людина обов'язково повинна володіти високою мовною культурою — однією з основних ознак освіченості й інтелігентності. «Мовна культура, писав — академік В. Сухомилинський, — це дзеркало загальної культури людини».

Ми зустрічаємось з незнайомою людиною, бесідуємо з нею. Перше враження про неї складається на основі її зовнішнього вигляду і мови. За рівнем мовної грамотності ми судимо про її особисті громадські інтереси, про її начитаність та загальний культурний кругозір про її ідейно-політичну платформу. Великий пролетарський письменник О. М. Горький говорив, що «мовна малограмотність являється ознакою низької культури і завжди поєднується з малограмотністю ідеологічною і що боротьба за мову є боротьба за знаряддя культури».

Сьогодні в нашому радянському суспільстві боротьба за культуру мови розгортається широким фронтом. З кожним роком збільшується кількість брошур з культури мови, їй присвячується спеціальні програми по радіо і телебаченню, з питань мовної культури виступає численна армія лекторів товариства «Знання». Газети і журнали, радіо і телебачення, кіно і театри, учебні заклади — всі вони користуються зразковою літературною мовою і цим самим пропагують її. І в умовах такої загальної боротьби за правильну і чисту мову дуже неприємно сприймаються дипломовані індивідууми з низькою мовною культурою.

Наш університет готує висококваліфікованих спеціалістів для науки, освіти і на-

родного господарства. Ми, викладачі, пишаємось своїми випускниками. Але, разом з тим, нас прикро вражає те, що у значній кількості студентів мовна культура залишає бажати кращого. В цьому можна переконавшись, слухаючи відповіді студентів на практичних заняттях, заліках та екзаменах, їх виступи на зборах і засіданнях, читаючи курсові і дипломні роботи, а також матеріали в стінгазетах.

Низький рівень культури російської мови проявляється в двох аспектах: з одного боку — в порушенні вимовляваних і граматичних норм літературної мови, з іншого — в засміченні мови просторічними та жаргонними словами і виразами, а також словами з інших мов, наприклад — українськими (орфографічними, лексичними і граматичними).

Невисока мовна культура серед певної групи студентів пояснюється рядом причин, основні з них:

а) слабе засвоєння курсу російської мови в середній школі;

б) рідкісне звертання до творів художньої літератури, нерозуміння мовно-стилістичних, зображувально-виразних якостей художньої мови;

в) небажання вдосконалити свою мову або від самовпевненості, що в цьому плані все благополучно чи від нерозуміння, наскільки важливо володіти високою культурою мови.

Рубрика «Про культуру російської мови», що відкривається в нашій газеті, вводиться для того, щоб розширювати уявлення студентів-нефілологів про мовну культуру, звернути їх увагу на ті норми літературної мови, котрі частіше всього порушуються, допомогти їм ліквідувати недоліки в своїй мові і порекомендувати деякі засоби підвищення індивідуальної культури в її усній та письмовій формах.

М. І. ІЛЛЯШ.

«ЗА МИР ВІДПОВІДАЄ МОЛОДЬ»

До підсумків конкурсу

В рамках кампанії «Ми звинувачуємо імперіалізм», проведеної в комсомольській організації університету з 25 квітня по 20 травня 1980 року, було оголошено конкурс політичного плаката «За мир відповідає молодь».

В конкурсі взяли участь всі факультету. Було представлено 15 плакатів.

Підсумки конкурсу переконують в тому, що студентству нашого університету, як і всій молоді країни, не байдужа доля миру на землі, питання розрядки міжнародної напруженості, солідарності з народами, які ведуть боро-

тбу за свою свободу і незалежність.

Жюрі конкурсу підвело підсумки. Переможцями вийшли:

КАРПЕНКО — студент III курсу філологічного факультету. Плакат «Розрядка»; редколегія 8 групи II курсу механіко-математичного факультету. Плакат «Не дамо підірвати мир»; редколегія III курсу історичного факультету. Плакат «Мир — планеті».

Переможці конкурсу політичного плаката нагороджені грамотами комітету комсомолу університету.

О. ШТОКАЛО.

ВЕЛІННЯ ЧАСУ

На черговому засіданні комітету комсомолу ОДУ було заслухано питання про підвищення ефективності науково-дослідницької роботи студентів нашого вузу. Немає необхідності доказувати важливість цієї проблеми, бо вона нерозривно пов'язана з питанням про підготовку студентів в вузах. Відомо, що характерною рисою нашого часу являються небачені раніше темпи оновлення знань, постійне збільшення ролі науки, як могутнього прискорювача технічного і соціального прогресу, комп-

лексний підхід в дослідженнях, участь вчених вузу у виконанні крупних наукових та науково-технічних програм.

Це веління часу: треба активніше залучати студентів до НДР, ширше використовувати реальні наукові роботи студентів безпосередньо в практичній діяльності університету. Саме з цих позицій і розглядалося на засіданні питання про стан науково-дослідницької роботи студентів ОДУ, підвищення її ефективності.

Було заслухано звіт про стан НДРС, висловлені різні думки про заходи по дальшому поліпшенню цієї роботи. В рішенні записано про необхідність забезпечувати постійну участь студентів в науковій діяльності на протязі всього періоду навчання. Про тісніші зв'язки її з учбовим процесом, про покращення агітаційно-масової роботи Ради НСТ і Ради молодих учених ОДУ по підвищенню ефективності науково-дослідницької роботи студентів.

А. ГЛУШКОВ,
студент,
член комітету комсомолу ОДУ.

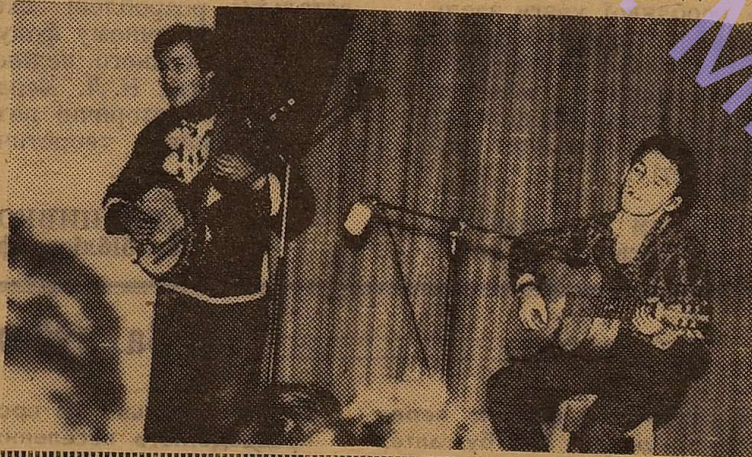
ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ВЕЧІР ДРУЖБИ

Дружба між радянськими та іноземними студентами нашого вузу проявляється на високому рівні не тільки в навчанні, в напруженому труді, а і під час культурного відпочинку. От і цими днями у Великому актовому залі головного корпусу відбувся прекрасний задушевний вечір відпочинку, котрий

можна назвати вечором піснi, танцю, гумору, мініатюр. Все вони виконувались англійською, або німецькою чи французькою мовами. Для студентів він перетворився у велику незабутню подію, що ще більше зміцнила дружбу студентів різних країн.

В. ПРАВДУХІН.

Великий збір бійців

Наприкінці травня відбувся великий збір представників студентських будівельних загонів. На ньому йшла ділова розмова про ідейно-політичну і трудову діяльність бійців в третьому трудовому семестрі. Перед присутніми виступив заступник секретаря комітету ЛКСМУ університету Г. Антипенко. Він розповів про виконання завдань, які витікають з доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР на Пленумі ЦК КПРС в листопаді 1979 р. Допо-

відь «Про підсумки підготовчого періоду» зробив начальник штабу «Трудове літо» О. Ткачук.

Були вручені лекторські путівки комісарам СВЗ, прийнято звернення до всіх студентів і бійців ОДУ — учасників третього трудового семестру.

На зборі було зачитано листа студентів-бійців СВЗ посольству Великобританії в СРСР з приводу нагнітання психозу навколо Олімпіади-80 в Москві.

ПРО ОДНУ ВІЧНУ ТЕМУ

Прогресивні люди всього світу відзначили 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна. В багатьох напрямках розробляється ця актуальна тема. Її можна розширювати і можна звужувати, визначивши, наприклад, так: «В. І. Ленін і іскривці в Одесі», «Одеські друзі сім'ї Ульянових», «Соратники В. І. Леніна в Новоросійському університеті» та інші. Ці теми по-своєму надзвичайно важливі. В науковій бібліотеці Одеського державного університету та в Одеському обласному архіві є матеріали, які ще не використовувались в літературі. Вже певний огляд їх може стати певним дослідженням. Тим більше, що комітет комсомолу ОДУ та кафедри історії і педагогіки постійно рекомендують студентам теми про В. І. Леніна, зокрема, про його дитинство, юність та про його однокласників, котрі навчалися в Новоросійському університеті і потім працювали в цьому університеті.

Серед одеських друзів сім'ї Ульянових можна назвати старшого брата академіка В. П. Філатова, котрий учився в гімназії, в якій викладав Ілля Миколайович Ульянов. Знала сім'ю Ульянових також всесвітньо-відома російська співачка Антоніна Василівна Нежданова.

В своїх спогадах А. В. Нежданова, котра в свій час співала в хорі студентів Новоросійського університету, підкреслює, що на її творчість величезний вплив мав Володимир Ілліч Ленін, який в приватних бесідах високо оцінював вокальні дані нашої землячки. Про це ж свідчить і Н. К. Крупська в розмові з нею, що відбулася в м. Кисловодську.

Знали В. І. Леніна одеські «іскривці», тісно пов'язані з Новоросійським університетом. Нещодавно померла учителька Віра Миколаївна Левицька. Останнім часом вона проживала в Одесі. А після громадянської війни Віра Миколаївна, яку добре знала Н. К. Крупська, за її рекомендацією, працювала в дитячому садку (Москва, Сокольники), куди приїжджав на дитячі ялинки Володимир Ілліч.

Широкі зв'язки з деякими жителями Одеси підтримував Дмитро Ілліч Ульянов та члени його сім'ї. Чимало лікарів Усатівської лікарні не тільки добре знали брата Володимира Ілліча, а й деякий час працювали з ним. Дмитро Ілліч керував Радою народних комісарів Кримської республіки. Окремі співробітники РНК жили також в Одесі.

Особливою темою студентських досліджень може стати діяльність однокласників Володі Ульянова, наприклад — Бориса Фармаковського, який пізніше працював в Новоросійському університеті. Володі був першим учнем Симбірської гімназії, а Борис — другим. А з переїздом батька Бориса в Одесу Борис також поступає в Новоросійський (Одеський) університет на історико-філологічний факультет. Вже студентом він бере участь в розкопках Ольвії, а пізніше став професором цього ж університету. Він і далі керував розкопками в Ольвії, за що удостоївся медалі ім. Ф. Ф. Ушакова, викладав стародавню історію. Як учень виїжджав до Риму, в Афіни, в Олександрію, де також продовжував свої дослідження. Сотні експонатів, зібрані ним під час цієї великої роботи, його син передав Новоросійському універ-

ситету та археологічному музею. До цього часу вони не втратили свого наукового значення. Таким чином, однокласник В. І. Леніна по Симбірській гімназії проявив себе як великий учений, значну частину свого життя пов'язавши з нашим містом, з університетом, видавши, до речі, сотні статей і десятки монографій про мистецтво древнього світу.

Цікаво, що і брат його М. І. Фармаковський теж закінчив наш вуз, а в Симбірську вчився з Дмитром Іллічем Ульяновим, пізніше художник, ілюстратор історичних робіт свого старшого брата, після революції він керував створенням багатьох художніх відділів Російського музею та Ермітажу, видав книги про наукове збереження музейних цінностей, а під час Великої Вітчизняної війни всі ці цінності під його керівництвом були евакуйовані до Уфи, а потім повернуті в Ленінград.

Ще не написана біографія директора народних училищ Одеського університету, друга та соратника Іллі Миколайовича Ульянова — батька братів Фармаковських Володимира Гнатовича, котрий видав багато книжок з педагогіки.

Влітку 1980 року сповнюється 145-річниця з дня народження матері Володимира Ілліча — Марії Олександрівни Ульянової. Про неї також поки що мало глибших досліджень. А тема дуже цікава і приваблива!

Наш університет, як бачимо навіть з цих далеко не повних даних, має великі революційні, культурні, наукові, педагогічні традиції, за якими ховається імена краєвих діячів, видатні дати, події. Розкривати, вивчати, популяризувати їх — першорядне завдання комсомолу Одеського державного університету.

В. РУЖЕНИКОВ,
доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИКИ У ВУЗІ

Великий інтерес для викладачів мають матеріали зональних нарад-семинарів з методики викладання фізики у вузах, які проводяться регулярно з 1969 року. Доповіді нарад, семінарів присвячені загальним методологічним питанням викладання фізики, методиці лекційних курсів, практичних і семінарських занять, загальним питанням методики фізичного практикуму і окремих лабораторних робіт, а також проблемам використання технічних засобів навчання, розвитку учбової і науково-дослідної роботи студентів.

В 1980 році відбулась сьо-

ма нарада-семинар завідуючих кафедрами і провідних лекторів із загальної фізики вищих учбових закладів Білоруської, Литовської, Латвійської, Естонської РСР і Калінінградської області РРСФР (Таллін, 1980). В першій частині «Тези доповідей Сьомої наради-семинару...» особливої уваги заслуговують доповіді: «Значення сучасних заходів у лекціях із загальної фізики» і «Значення курсу загальної фізики в системі підготовки вчителя в університеті».

Проблемам методики викладання присвячені міжви-

домчий вузівський збірник наукових праць «Удосконалення викладання фізики в педвузі» (Ростов-на-Дону, 1979). Викликають інтерес статті А. Б. Варнавських «Комплексний підхід до формування особистості вчителя фізики у світлі рішень XXV з'їзду КПРС», в якій детально розроблені схема УДРС на фізичному факультеті Таганрозького педінституту, і стаття К. Л. Беданова «Деякі історичні питання викладання теоретичної фізики».

Л. КРАПИВКО,
ст. бібліограф.

НЕ БУДЬ ВРОДЛИВОЮ

Відтоді, як диктором телевізійної студії в Сент-Луїсі (США) стала Вірджинія Холт, до дирекції телекомпанії безперервним потоком стали надходити листи від жінок з категоричною вимогою звільнити її з роботи. Єдиною причиною такої нетерпимості була надзвичайна врода Вірджинії. «Милуючись на екрані цієї дикторкою, — писали розгнівані жінки, — чоловіки мимоволі порівнюють з нею своїх дружин, а це фатально позначається на сімейних стосунках».

В результаті красуню перевели працювати в... бухгалтерію.

Трагедія 70-и тисяч

Роберту Девліну — 23 роки. Але він безробітний із стажем. Протягом п'яти років після закінчення школи він оббиває пороги бірж праці, намагаючись знайти хоч яку-небудь роботу. Все поки що безуспішно.

Таких, як Роберт, в Олстєрі тепер майже 70 тис. чоло-

За рубежом

вік, або близько 12 процентів працездатного населення провінції.

липкі руки

Спеціальна комісія по боротьбі з корупцією в поліції провела в Нью-Йорку цікавий експеримент. Агенти, одягнені в цивільне, вручали охоронцям порядку гаманці, нібито знайдені на вулиці. В кожному було від 20 до 50 доларів та адреса власника. Лише половина «знахідок» повернулася.

5 ТРАВНЯ—ВСЕСВІТНІЙ

ДЕНЬ ОХОРОНИ

НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Проблема охорони природи, раціонального використання природних ресурсів в наш час стала однією із найбільш актуальних, хвилюючих все людство. Її присвячуються міжнародні конференції, приділяють велику увагу державні і політичні діячі різних країн світу, над розробкою її працюють учені. В нашій країні охорона навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів відноситься до найважливіших політичних, економічних і соціальних завдань, що знайшло своє відображення в Конституції СРСР. Партія і керівництво постійно піклуються про охорону природи, оскільки ця проблема нерозривно пов'язана з покращенням здоров'я, продовженням життя і працездатності радянських людей. Серед організованих заходів — зниження викидів шкідливих речовин у водні джерела та повітряний басейн, раціональне використання і рекультивація земель, будівництво протиерозійних, протиселевих споруджень, створення позахисних лісових смуг, організація заповідників. Систематично ведеться робота по захисту лісів від пожеж, відтворенню рибних запасів, промислових тварин, будуються очисні спорудження. Здійснюються роботи і в ін-

ших напрямках природоохоронної діяльності. Все це дає вагомий плід. Досить сказати, що заходи по охороні водних ресурсів уже позитивно проявилися на стані більшості районів півдня і заходу європейської частини країни. Чистішими стали ріки басейнів Балтійського, Чорного, Азовського і Каспійського морів. В загальнодержавному масштабі ведеться робота по оздоровленню повітряного басейну. Цьому сприяє здійснення програми переходу підприємств і котельних на природний газ. За межі міст виділені десятки підприємств і цехів, що являються небезпечним джерелом забруднення повітряного басейну. Все це привело до того, що в більшості промислових центрів і населених пунктів країни рівень забруднення повітря значно зменшився. Прийняті державою практичні заходи по посиленню охорони тваринного і рослинного світу позитивно відбилися на стані тих диких тварин, котрі, як рідкісні, знаходяться під загрозою зникнення. В Радянському Союзі чимало зроблено для охорони природи і обов'язок кожної радянської людини — брати найактивнішу участь в цій величезній природоохоронній роботі.

ГУМОР

НА ЕКЗАМЕНАХ

Викладач: Чому ви весь час підвищуєте мене у званні? Я не професор, а доцент.

Студент: Сподіваюсь, що ви відповісте мені взаємністю, оцінюючи мої знання на екзамені.

Викладач: Питання викликає у вас утруднення?

Студент: Ні, ні питання ясне. А от відповідь, дійсно, викликає у мене.

Викладач: Ви самі рішили цю задачу?

Студент: Ні, за допомогою двох невідомих.

Викладач: Які три слова вживаються студентами найчастіше?

Студент: Я не знаю...

Викладач: Вірно!

— Так неже цього мало?

Питання декану: Скільки студентів навчається на вашому факультеті?

Відповідь: Приблизно дві треті.

Екзаменатор запитує студента — майбутнього вчителя:

Чому ви хочете стати викладачем? Назвіть, будь ласка, три фактори, які визначили ваше покликання.

Студент:

— Червень, липень, серпень...

Професор: Екзамен — це як театр: ви актор, я глядач.

Студент: Чудово! Можна покликати суфлера?

— Ну скажіть, хто із вас вибде з таким запасом знань?

— запитує викладач, почувши слабку відповідь.

— Учителю широкого профілю... відповідає студент.

СТУДЕНТИ ЗВИНУВАЧУЮТЬ

За останній час в нашій країні пройшла широка кампанія протесту проти агресії імперіалізму, загострення міжнародних відносин. Так, як і в багатьох колективах нашої країни, так і на юридичному факультеті ОДУ відбувся мітинг «Ми звинувачуємо імперіалізм!». Його відкрив доцент І. М. Сирота.

Він розповів про авантюристичні дії американської адміністрації, про хвилю протестів радянських людей з цього приводу.

О. ТИПКОВСЬКИЙ,
студент I курсу юридичного факультету.

Редактор **М. ПЕТРОВ.**

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).